

lang, tot ver voorbij het einde van het achterlijf reikend, waarbij de lengte van de achtervleugel die van de voorvleugel aanzienlijk overtreft.

Het totaal aantal inlandse soorten Orthoptera wordt hiermee op 58 gebracht.

(Foto's van de schrijver).

Literatuur

- Bei-Bienko, G. Ya., 1954, Tettigonioidea, Phaneropterinae. Fauna of the U.S.S.R. Orthoptera, 2 (2): 1-384.
- Chopard, L., 1951, Orthoptéroïdes, Faune de France 56: 1-359.
- Harz, K., 1957, Die Geradflügler Mitteleuropas. Jena, p. i-xxiii, 1-494.
- Ragge, D. R., 1956, A revision of the genera Phaneroptera Serville and Nephoptera Uvarov (Orthoptera: Tettigonioidea), with conclusions of zoogeographical and evolutionary interest. Proc. zool. Soc. Lond. 127: 205-283.
- Reichling, L. & Hoffmann, J., 1963, Supplément à la faune des Orthoptères du Grand-Duché de Luxembourg. Arch. Inst. gr. duc. Luxembourg (N.S.) 29: 129-157.
- Willemse, C., 1939e; 1940b; 1941b (cf. Willemse, F., 1966, Publ. Natuurh. Gen. Limburg 16: 21-30).

Naschrift van de redactie

L'HISTOIRE SE RÉPÈTE

Wanneer Fer Willemse met gerechtvaardigde trots beschrijft hoe zijn zoontje Lucas (10) door de vangst van twee exemplaren van *Phaneroptera falcata* op waardige wijze in het voetspoor is getreden van zijn grootvader, belet hem de bescheidenheid te vermelden, dat hiermede de familiegeschiedenis zich herhaalt.

Immers met evenveel trots beschreef C. Willemse in ons maandblad van 27 september 1940 hoe zijn zoontje Fer eveneens op ca 10-jarige leeftijd het aantal inlandse soorten Orthoptera op 56 bracht door op een helling bij Ubagsberg enige exemplaren van *Chorthippus apricarius* L. te vangen.

Met het feit dat de genius van de befaamde onderzoeker C. Willemse zich reeds heeft voortgeplant tot in het derde geslacht, kunnen wij ons oprecht gelukkig prijzen.

ADVENTIEVEN LANGS DE MAAS IN LIMBURG, V

door
S. J. VAN OOSTSTROOM & J. MENNEMA
(Rijksherbarium, Leiden)

In aansluiting op de vroeger in het Natuurhistorisch Maandblad (jaarg. 52, no. 1, 1963, p. 5) gepubliceerde vierde lijst van in de verlaten grintgroeven aan de Maas bij Grevenbicht en Itteren aangetroffen adventieve plantesoorten, laten wij hier een vijfde lijst volgen van nieuwe vondsten gedaan in de jaren 1964, 1966 en 1967. Tevens vermelden wij een paar soorten die in dezelfde groeven werden aangetroffen door de heer H. P. M. Hillegers (Groningen) in 1961 en de heer D. T. E. van der Ploeg (Sneek) in 1966 en bovendien enige andere vondsten, die in de vorige lijsten nog ontbraken. De nummers in de hieronder volgende soortenlijst hebben betrekking op de vindplaatsen.

Vindplaatsen:

1. Verlaten grintgroeve aan de Maas bij Itteren, 2 september 1959, leg. J. H. Kern, S. J. van Ooststroom & Th. J. Reichgelt.
2. als 1, 24 juni 1961, leg. H. P. M. Hillegers.
3. als 1, 19 juni 1964, leg. J. H. Kern, S. J. van Ooststroom & Th. J. Reichgelt.
4. Verlaten grintgroeve aan de Maas bij Grevenbicht, 21 juni 1966, leg. J. H. Kern & S. J. van Ooststroom.
5. als 1, 22 juni 1966, leg. J. H. Kern & S. J. van Ooststroom.
6. als 1, 16 juli 1966, leg. D. T. E. van der Ploeg.
7. als 1, 29 september 1966, leg. J. H. Kern, J. Mennema, S. J. van Ooststroom & S. Segal.
8. als 4, 22 augustus 1967, leg. J. H. Kern, S. J. van Ooststroom & W. J. J. O. de Wilde.
9. als 1, 23 augustus 1967, leg. J. H. Kern, S. J. van Ooststroom & W. J. J. O. de Wilde.

10. Maasoeverbij Meers, 24 augustus 1967, leg.
J. H. Kern, S. J. van Ooststroom
& W. J. J. O. de Wilde.

Lijst der gevonden planten.

Chenopodiaceae.

- Chenopodium album* L. $\times$ *C. berlandieri* Moq.
subsp. *zschackei* (Murr) Zobel (8).
Chenopodium nitrariaceum (F. v. Muell.) F. v.
Muell. (1, 8).
Chenopodium pumilio R. Br. (3).

Amaranthaceae.

- Amaranthus hybridus* L. subsp. *hypochondriacus* (L.) Thell. var. *erythrostachys* Thell. (9).

Portulacaceae.

- Portulaca oleracea* L. (8, 9).

Cruciferae.

- Brassica juncea* (L.) Czern. (3).
Capsella rubella Reuter (6).
Cardaminopsis arenosa (L.) Hayek (3).
Lepidium sativum L. var. *sativum* subvar. *crispum* (Med.) Thell. (5).
Lepidium sativum L. var. *sativum* subvar. *latifolium* (DC.) Thell. (4, 5).
Raphanus sativus L. (10).
Sisymbrium septulatum DC. (3).

Leguminosae.

- Medicago arabica* (L.) Huds. (9).

Malvaceae.

- Abutilon theophrasti* Med. (8).

Umbelliferae.

- Coriandrum sativum* L. (3).
Pimpinella anisum L. (2).

Solanaceae.

- Physalis viscosa* L. (1).
Solanum rostratum Dunal (9).

Fig. 1. *Plantago ovata* Forsk. van Itteren.

Plantaginaceae.

- Plantago ovata* Forsk. (5). Dit is de eerste
vondst van deze soort in Nederland. Fig. 1.

Cucurbitaceae.

- Citrullus vulgaris* Schrad. (8).
Cucumis melo L. cf. var. *agrestis* Naud. (9).

Compositae.

- Anthemis mixta* L. (4, 5).
Cryptostemma calendula (L.) Druce (7); vroeger in de Nederlandse literatuur (De Lev. Nat. 53, 1950, p. 136; Ned. Kruidk. Arch. 58, 1951, p. 92) vermeld als *C. calendulaceum* R. Br.
Lactuca sativa L. (10).
Xanthium spinosum L. (8).

Gramineae.

- Echinochloa crus-galli* (L.) P. B. var. *frumentacea* (Roxb.) W. F. Wight (8, 10).
Panicum miliaceum L. (10).
Phalaris arundinacea L. var. *picta* L. (7, 8).
Phalaris canariensis L. (5).
Phalaris paradoxa L. var. *intermedia* Coss. & Dur. (6).